सुब्रह्मण्य सुब्रह्मण्यामाह्वयेत्येवं प्रैष उक्तोऽस्ति । वाजपेये च शक्रागह्व हरिव आगह्वेति विश्वे ब्रह्माण आगह्वतेति[1] विशेषः · एवं सर्वेष्वनिरुक्तेष्वनिरुक्तप्रातःसवनेषु च सोमेषु ज्ञेयम् · अग्निष्टुदादिषु स्वयमेव वक्ष्यति (२२.५.२) सुब्रह्मण्याग्नेयीत्यादिना ।

शालां पूर्वेण प्रतिप्रस्थाताग्नीषोमीयं पशुमादाय तिष्ठति कृष्णसारङ्गं मेध्यमभावे लोहितसारङ्गम् ॥२१॥ कृ॰ङ्गम् सारङ्गः कर्बुरः वर्णान्तरानुविद्धः शुक्लः सारङ्ग इत्युच्यते कृष्णेन वर्णेन सारङ्गः कृ॰ङ्गः अथवा कृष्णश्चासौ सारङ्गश्चेति शुक्लकृष्णलोमा · लो॰ङ्गम् लोहितेन रक्तेन सारङ्गः · मेध्यम् मक्तं स्थूलम् । कृष्णवर्णो वर्णान्तरोपेतः कृष्णसारङ्गः लोहितवर्णो वर्णान्तरोपेतो लोहितसारङ्ग इति पितृभूतिः कर्कश्च । अग्रेण प्राग्वंशं कर्णगृहीतमन्नमग्नीषोमीयं कालालं पीवानमवस्थापयतीति मानवादिषु ।

नमो मित्रस्येत्येनमालम्भ्य (४.३५) वाचयति ॥२२॥ एनमग्नीषोमीयं पशुमालभस्वेति प्रैषेण यजमानेनालम्भं पशोः कारयित्वा तं कृतान्वारम्भं यजमानमध्वर्युर्वाचयति ।

चरति पशौ वाचनमेव ॥२३॥ पशौ वने चरति सति केवलं वाचनमेव भवति शाखान्तरात् ।

आहवनीयाच्चोल्मुकमाहृत्यैके ॥२४॥ एके आचार्याः आहवनीयादुल्मुकं च शालायाः पुरस्तात्स्थापिताग्नीषोमीयसोमसंनिधाने आहृत्य नमो मित्रस्येति वाचयन्ति अपरे त्वनाहृत्यैवोल्मुकं वाचयन्ति ।

समीपेऽन उपस्थाप्योत्तम्भनेनोपस्तभ्नाति वरुणास्योत्तम्भनमिति (४.३६) ॥२५॥ शालायाः समीपे शकटमुदङ्मुखं प्राङ्मुखं वा उपस्थाप्य उत्त॰न विष्कम्भककाष्ठेन प्रतिबध्नाति । मानवे अग्रेण प्राग्वंशमुदङ्मुखमनोऽवस्थापयतीति · आपस्तम्बसूत्रे चोभयथा अग्रेण प्राग्वंशं प्राङीषमुदङीषं वा शकटमवस्थाप्येति ।

शम्ये चोद्धृति वरुणास्य स्कम्भसर्जनीऽइति (४.३६) ॥२६॥ अन उपस्तम्भनस्योपरि स्थापयित्वा शम्ये उद्यम्योत्पाट्योर्ध्वं[2] निष्काशयति ।

---

१) ? °गह्वेति AB. २) °त्पाट्र्यो° ?